

GELECEĞİN MESLEKLERİNE BAKIŞ

GELECEĞİN MESLEKLERİ

Bir Kariyer Merkezi tarafından 300.000 öğrenciyle meslek seçimi konusunda araştırma yapıldı. Buna göre gençler; mesleğin maddi boyutuna bakıyor ve mesleki seçimlerinde televizyon dizileri etkili oluyor.

Türkiye’de Cinsiyete Göre Meslekler:

- Araştırma kız ve erkek adayların en çok istediği mesleklerin birbirinden ciddi bir biçimde farklılaştığını gösteriyor. Kız öğrencilerin meslek seçimleri erkeklere göre daha fazla alana yayılırken, erkek üniversite adaylarının tercihleri birkaç alanda toplanıyor.
- Araştırmaya göre kızlar en çok sırasıyla Doktor, Psikolog, Avukat, Eczacı ve Matematik Öğretmeni olmak istiyor. Erkeklerde ise ilk sırayı Bilgisayar Mühendisliği alıyor. Elektronik Mühendisliği ve Doktorluk ise diğer tercihler.

Türkiye’deki Bölgelerin Meslekleri:

- Araştırma, bölgesel farkların gençlerin mesleki tercihlerini etkilediğini gösteriyor.
- Buna göre iletişim ve sanatla ilgili meslekler en çok Marmara Bölgesi’nde yoğunlaşmış durumda. Bunun bir nedeni bu mesleklerin en çok Marmara Bölgesi’nde iş imkânının olması. İç Mimarlık bu bölgede popüler. Sırayla diğer popüler meslekler ise şunlar: Gazetecilik, Borsacı, Yatırım Danışmanı, Radyo-TV-Sinema, İşletme, Ekonomist ve Halkla İlişkiler.
- Askerlik, Reklamcılık ve Sporcu meslekleri ise en çok Ege Bölgesi’nde bulunan gençler arasında popüler.
- İç Anadolu Bölgesi’ndeki gençler, en çok Bilgisayar Mühendisi olmak istiyor. Bu bölgedeki diğer popüler meslekler ise şunlar: Diplomat, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Pilot, Genetik ve Mimarlık.
- Akdeniz Bölgesi’ndekiler daha çok Diş Hekimi, Matematik Öğretmeni ve Psikolog olmak istiyor.
- Karadeniz Bölgesi’ndekiler ise en çok Endüstri Mühendisi olmak istiyor. İngilizce Öğretmenliği ve Mütercim-Tercümanlık gençler arasında diğer popüler meslekler.
- Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ndeki gençler sırayla en çok Bilim Adamı, Doktor ve Eczacı olmak istiyor.
- Doğu Anadolu Bölgesi’nde yaşayan gençler ise sırayla: Avukat, Hakim, Kamu Yönetimi, Sınıf Öğretmeni, Sosyolog ve Türkçe Öğretmeni olmak istiyor. (Kaynakça: Sabah Gazetesi)

Gelecekte Hangi Meslekler Geçerli Olacak?

Meslek seçme durumunda olan gençlerden bazıları, bu soruyu sormaktadır. Bu soruyu yanıtlayabilmek için bu gençlere: “Kaç yıl sonraki geleceği öğrenmek istiyorsun?” diye sormak gerekiyor.

Gençlerin sadece hangi mesleği seçtiği değil, teknolojinin neden olduğu hızlı değişime ayak uydurabilmek için ne gibi bilgi ve becerilerle donanmış olduğu önemlidir. Böyle bir dünyaya hazırlanmak için gençlerin kendilerini şu alanlarda geliştirmeleri gerekmektedir.

Teknolojik gelişme meslek görevlerini kolaylaştırmakta, el becerisi ve beden gücünün yerini giderek artan oranda beyin gücü almaktadır. Bu nedenler gençlerin matematik ve mantık alanlarında kendilerini iyi yetiştirmeleri, akıl yürütme, yargılama yeteneklerini geliştirici etkinliklere ağırlık vermeleri gerekmektedir. Ezberleme, geçer notla yetinme, günü kurtarma gibi tutumları benimseyenlerin gelecekteki değişimlere ayak uydurma şansı zayıf olacaktır.

Gelecekte birkaç meslek ve sık sık iş değiştirme yanında bir gün boyunca birden fazla meslek icra etme durumunda olacak gençlerin elden geldiği kadar spor, el sanatları, güzel konuşma ve yazma gibi değişik yeteneklerini geliştirmeye de önem vermeleri gerekir. Böylece bir kimse gününün değişik zaman dilimlerini değişik yetenekleri ile ilgili işleri yaparak geçirebilir. Böylece hem gelirini artırabilir hem de ek bir iş yolu ile değişik becerilerini değerlendirme olanağı bulabilir.

Günümüzde insanlar büyük iş yerlerinde, birçok kişi ile işbirliği yaparak çalışmakta; kendi küçük iş yerinde birkaç çırağı ile çalışan insan sayısı giderek azalmaktadır. O halde geleceğin genci başkaları ile iletişim kurabilme ve işbirliği yapabilme becerilerine sahip olmalıdır. Değişik insanlarla değişik koşullarda çalışabilme esnekliğine sahip olma, belirsizliğe dayanabilme ve yaratıcılık da iş yaşamında başarıyı artırıcı kişilik özellikleri olarak görünmektedir.

Bir yabancı dil, özellikle İngilizce bilmek kişinin iş bulma ve gelişme şansını artıracaktır.

Geleceğin Meslekleri İçin Gerekli Olan Nitelikler

Günümüzde kendi alanında uzman olmak yerine, bilgiye ulaşabilen, en az bir yabancı dile hakim, muhakeme edebilen, değişime açık (yaşam boyu öğrenen), sosyal bilimlere, tarih ve felsefeye, mantığa ve beşeri bilimlere aşina olan bir düşünce yapısına sahip bir kişi olabilmek önem kazanmıştır.

- Hayal eden ve yaratıcı (helvayı herkesten farklı yapmak),
- Yorumlama gücü yüksek,
- Üretken ve çalışkan,
- Kendini sürekli yenileyen,
- Teknolojiye hakim,
- Yeni deneyimlere açık,
- İş ve hayat motivasyonu yüksek,
- Kendine güven,
- Girişimci,
- Enerjik,
- Vizyon sahibi,
- İnisiyatif alabilen,
- Risk alabilen,
- Zaman yönetimi iyi,
- Bahanelere sığınmayan,
- Duygusal zekâsı yüksek (Duyguları anlayan ve kontrol eden),
- Sosyal, iletişim becerileri yüksek,
- Kendine uygun bir modeli örnekleyen,
- Yaşam şartlarında mutlu olmayı başarabilen,
- Ekip çalışmasına yatkınlık,
- Bir alanda uzman olmanın yanı sıra, disiplinlerarası çalışabilen, esnek,
- Çalışma mekânlarında ve iş aletlerindeki değişikliklere çabuk uyum sağlayabilmek.

Geleceğin Meslekleri İçin Gerekli Olan Nitelikler

- Geleceğin meslekleri neler olabilir? diye baktığımızda pek çok meslek karşımıza çıkmaktadır. Ancak, bunlardan en önemlisi hiç şüphesiz bilişim sektörüdür.
- Geçmişte petrolün ortaya çıkardığı zenginlik, şimdilerde teknoloji ve finans sektörünü ortaya çıkarmaktadır.
- Günümüzde özellikle gelişmiş ülkelerin yaptıkları yatırımlara baktığımızda mühendisliğin yıldızının parlayacağı ve birçok alanda yeni mühendisliklerin ortaya çıkabileceğini görmekteyiz. Bunların başında Bilişim, İletişim ve Bioteknoloji gibi alanlar öne çıkmaktadır.
- İşgücü dağılımına baktığımızda 20. yüzyılın başlarında tarımın payı oldukça fazla iken, günümüzde teknolojinin payı o oranda artmış ve tarımın payı oldukça azalmıştır.
- Mesleklerin gelişmesinde ülkelerin Ar-Ge'ye ayırdıkları pay ve bu bağlamda yaptıkları yatırımlar çok önemlidir.
- Ayrıca; yaratıcı yetenek içeren tasarımın ön plana çıktığı söylenebilir. Tekstil ve Moda Tasarımı, İletişim Tasarımı, Reklamcılık ve Enformatik, Grafik Tasarımı, İç Mimarlık bu alanın gözde meslekleridir.

- İktisadi ve Sosyal Bilimler alanında ise; Sermaye Piyasası Uzmanlığı, Bankacılık-Finans, Ekonomi, İşletme, Pazarlama ve Satış, Uluslararası İlişkiler, Psikoloji, Sinema ve Hukuk alanlarına ilişkin mesleklerin önemlerini arttıracaklarını söyleyebiliriz.
- Yapılan yatırımlar doğrultusunda yeni olduğu kadar uzlaşmayı gerektiren pek çok meslek gençleri bekliyor.
- Bir zamanlar itibarlı olan meslekler günümüzde de önemini korumaya devam ediyor.
- Geçmişin gözde meslekleri ile geleceğin göz bebeği olan meslekler bir arada yaşayacak ve onların da ortak paydası uzlaşma olacak.
- Yeni mesleklerin ortaya çıkmasında gelişmiş olan ülkeler önemli rol oynamakta ve elbette ABD bu konuda başı çekmektedir.
- ABD'nin 2000'li yılların başında yaptığı yatırımlar, mühendisliğin birçok farklı alanda ortaya çıkacağına sinyalini veriyor.
- Bu yatırımları altı alanda toplamak mümkün. Bunlar; malzeme sentezi ve üretimi, taşımacılık, bilişim ve iletişim, biyoteknolojik gibi alanlar dikkati çekiyor.
- Önümüzdeki yıllarda makine, bilgisayar, malzeme, endüstri, çevre ve kimya gibi mühendislik alanlarının ön plana çıkması bekleniyor.
- Ayrıca işletme, fiyatlandırma uzmanlığı, promosyon analistleri, kalite mühendisleri, marka araştırmacıları aranan mesleklerden olacak.
- Teknolojik değişimin meslekler üzerinde belirgin etkisini yapılan araştırmalar gösteriyor. Örneğin İngiltere'de yeni açılan iş yerlerinin %73'ü teknoloji tabanlı. Eleman arayan şirketlerin %58'i teknoloji eğitimi almış elemanlar tercih ediyor.
- Türkiye'de ise yapılan planlamada öncelikle AR-GE (Araştırma geliştirme), teknolojik gelişme, çevre koruma vb yeni çalışma alanlarına ayrılacağı belirtiliyor. AR-GE'ye ABD'de gayri safi milli hasıladan ayrılan pay %2,8, Japonya'da %3 oranında iken; bu Türkiye'de %0,5 dolaylarında. Planlamada öngörülen hedeflere ulaşıldığı takdirde mühendislerin önü açık görülmekte. Gelecek dönemde telekomünikasyon yazılımcıları, elektronik, bilgisayar ve iletişim teknikerlerinin yıldızının parlamaya başladığı yönünde.
- 2023 yılının gençleri, öncelikle çoğu iyi eğitilmiş, yetkin ve geliştirilebilir yetenekleri olan gençler olacak ve bu gençler bugünden çok farklı bir iş yapma şekliyle karşı karşıya olacaklardır.
- Yaratıcı bir iş hayatı modelinin öne çıkacağı bu dönemde, meslek farklılaşmasının azalacağından bahsediliyor. Çalışmanın mekândan bağımsızlaşmasının yanında, yatay iş örgütlenmesi ve iş hayatındaki kararların giderek otomatize olması söz konusu olacak.